

Останніми інноваційними ресторанными технологіями можна назвати застосування інтерактивного (електронного) меню, екрану-планшету на столах, сенсорного дисплею, застосування QR-коду у маркетингу підприємства, технології LED оповіщення, харчові 3-D принтери, сенсорні виробники їжі, використання тривимірних проєкцій і відео-меппінга для демонстрації приготування страв, автоматизація та інформатизація процесів на підприємствах, використання web- і телекомунікаційних технологій тощо [8].

Основними напрямками розвитку сучасних технологій у закладах ресторанного господарства є: створення ресторанів по типу FreeFloor; відкриття фуд-кортів; створення концептуальних підприємств ресторанного господарства; розширення мережі віртуальних ресторанів, що забезпечують замовлення по мережі Інтернет та доставку їжі споживачеві; приготування страв у присутності відвідувачів; організація обслуговування за системою кейтерінг тощо. Ресторани фрі-фло, мають новий формат із поєднанням фаст-фуду та «шведського столу», де клієнт має свободу вибору та безпосередній доступ до товару, переважають низькі ціни та швидке обслуговування.

Результатом інноваційного розвитку закладів ресторанного господарства будуть нові ідеї, нові й удосконалені ресторанны продукти і послуги, технологічні процеси, форми організації і управління. Запровадження інновацій коштує недешево, проте запропонувавши клієнтам ексклюзивний сервіс, меню та послуги заклади ресторанного господарства здатні забезпечити собі виживання та прибуток на ринку послуг.

Висновки. Результатом впровадження інноваційних технологій надання послуг та формування сервісу відповідно до сучасних вимог є процеси якісної трансформації галузі в цілому та забезпечення конкурентоспроможності її окремих об'єктів. Інноваційний розвиток ресторанных технологій підвищує конкурентність закладу в сучасних жорстких умовах, тому при підготовці фахівців спеціальності «Харчові технології» варто звертати особливу увагу на вивчення інноваційних ресторанных технологій для формування професійних компетентностей молодших спеціалістів.

1. Кравчук Н.М. *Інноваційні ресторанны технології*. / [Н.М. Кравчук, І.Л. Корецька]. – К.: НУХТ, 2014. – 114с.
2. П'ятницька Г. *Інноваційний потенціал розвитку підприємств ресторанного господарства в Україні*. / [Г. П'ятницька, О. Григоренко, В. Найдюк]. // *Товари та ринки*. – 2013. – №29-43.
3. Прилепа Н.В. *Інноваційні технології у сфері ресторанного бізнесу* / [Н.В. Прилепа, Г.О. Соколюк]. // *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. – 2014. – № 4, т. 2. – С. 162-164.

УДК 338.48

О.В. МАКСЮТОВА

аспірант,

В.Ф.ПРОСКУРА

доктор економічних наук, професор,

завідувач кафедри менеджменту та

управління економічними процесами,

Мукачівський державний університет,

м. Мукачево

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Проведення різної діяльності неможливе без використання нових технологій та досягнень науки, покращення діючих моделей з врахуванням змін на ринку та потреб покупця, а також без уміння бути мобільним серед конкурентів. Такі зміни визначають інноваційний шлях розвитку галузі. Інновації у туризмі – це нововведення та свіжі ідеї у сфері подорожей та відпочинку. Результатом впровадження таких інновацій є збільшення туристичного потоку та зростання прибутку.

У кожній галузі економіки існують свої особливості, від яких залежить успішність її розвитку. Це ж саме стосується й туризму, прибуток від якого є основним для мешканців деяких країн або складає значну частину у бюджеті держави.

Розглянемо інновації у туризмі за різними критеріями. Отже, за масштабом існують інновації цілої галузі, окремих підприємств, країн, міст, напрямів. За сферою впровадження: у інформаційних технологіях, в організації керівництва та праці людей, у сфері технічного обслуговування.

За швидкістю впровадження інновації поділяються на стратегічні (впроваджуються поступово) та реактивні (стрімкі). За потенціалом розвитку розрізняють радикальні зміни та покращення елементів існуючої системи.

Фактори, від яких залежить зростання та просування туризму – це географічні та погодні умови, видатні пам'ятки, культура та історія. Максимальне їх використання, комбінації різних послуг, створення нового продукту можуть стати потенціалом для розвитку галузі.

До основних інноваційних процесів на туристичному ринку відносяться:

- здійснення рекламних кампаній (через засоби масової інформації);
- залучення споживачів за допомогою знижок і акцій і донесення цієї інформації до туристів;
- створення позитивної репутації у можливих клієнтів, поліпшення сервісу, формування системи відгуків про свою фірму;
- використання інформаційних технологій, у тому числі розробка і створення зручних засобів пошуку і донесення інформації, сайтів, мобільних застосувань і ін.
- впровадження і просування раніше не представлених в регіоні видів послуг: нові тури, маршрути, співпраця з авіаперевізниками, готелями, ресторанами, відвідування музеїв через інтернет і інше;
- будівництво нових туристичних об'єктів;
- вивчення діяльності конкурентів, у тому числі тих, які успішно розвиваються.

Оскільки зазначена сфера пов'язана з діяльністю більш як 50 галузей, її розвиток сприяє підвищенню рівня зайнятості, диверсифікації національної економіки, збереженню і розвитку культурного потенціалу, збереженню екологічно безпечного навколишнього природного середовища, а також підвищує рівень інноваційності національної економіки, сприяє гармонізації відносин між різними країнами і народами. Крім того, туризм є одним із засобів реалізації зовнішньої політики держави. [1]

Україна розташована у центрі Європи та має всі умови для належного розвитку економіки за рахунок туризму, проте суттєво відстає від провідних держав світу за рівнем розвитку туристичної інфраструктури та якості туристичних послуг.

Для зростання ефективності використання туристичного потенціалу країни необхідно підкріпити його інноваціями на рівні суб'єктів туристичного ринку та супутніх галузей.

Світова практика доводить, що доходи від туризму за умови ефективного використання рекреаційного потенціалу можуть стати основним джерелом наповнення бюджету, а на рівні дестинації – підвищити рівень зайнятості населення та забезпечити зростання його доходів. [2]

З цієї причини державі вигідно підтримувати туризм і брати безпосередню участь в розробці програм реалізації і підтримки нововведень, а також формуванні умов для роботи та необхідної інфраструктури.

Інновації у сфері туризму здійснюються за допомогою державної підтримки трьома способами:

- виділення засобів для виконання цільових програм в регіонах;
- створення мережі інформаційних центрів, що безкоштовно надають свої послуги мандрівникам і сприяють інформаційній підтримці місцевих жителів у сфері туризму;
- надання фінансової допомоги у вигляді грантів, субсидій і інвестицій для реалізації наукових розробок із застосуванням в туристичній сфері і пов'язаних з нею галузях.

Також в Україні схвалено «Стратегію розвитку туризму та курортів на період до 2026 року», метою якої є створення умов для забезпечення прискореного розвитку сфери туризму і курортів, перетворення її у високоефективну, інтегровану у світовий ринок галузь.

Галузь туризму у багатьох країнах складає 4-10 відсотків ВВП, проте в Україні туризм ще не досяг такого рівня. У той же час у нас існують величезні ресурси для розвитку туристичних послуг. Щоб туристичний бізнес розвивався динамічно необхідно ширше застосовувати інновації.

У міждержавних і національних системах управління туристською діяльністю продовжують проходити інноваційні процеси; настав час освоєння і застосування нових технологій (електронна торгівля, створення віртуальних туристських фірм); удосконалюються форми маркетингу і створення туристського продукту.

Застосування передових технології впливає на діяльність туристичних компаній, а саме: збільшують їх конкурентоспроможність, прибутковість, число споживачів, комплектацію і компетенцію кадрів, якість продукції або послуг. Таким чином, впровадження інновації виконує декілька функцій: інвестиційну (призначення отриманого прибутку – фінансування нових інновацій) та стимулюючу (власник туристичного підприємства захоче впровадити нові інновації, що дасть стимул для подальшого розвитку та пошуку нових відкриттів).

Тим самим, можна зробити висновок, що вкладення невеликих інвестицій в інновації дає великий економічний ефект у вигляді прибутку з одного боку і економії власного фонду з іншим. А застосування інновацій в цілому, дає великий стрибок для розвитку фірми.

1. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 берез. 2017 р. № 168-р. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249826501>. 2. Інновінг в туризмі : монографія / А.А. Мазаракі, С.В. Мельниченко, Г.І. Михайліченко, Т.І. Ткаченко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 532 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>